

C: Lodeweeg-Voerman, H

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Markstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 294195
Onderwerp : Nieuw contract voor levering gas
Verzonden :

03 MEI 2022

Geachte leden van de raad,

Berkelland neemt momenteel gas af van Gazprom. Dit doen wij via een samenwerking met het Collectief Stedendriehoek. Het contract met Gazprom is afgesloten in 2018 en loopt tot en met 31 december 2023. Als onderdeel van het vijfde Europese sanctiepakket tegen Rusland wordt geëist dat alle overheden uiterlijk 10 oktober 2022 de contracten met Gazprom beëindigen, tenzij Nederland besluit de uitzonderingsclausule te gebruiken.

Consequenties opzeggen contract

Het lijkt een feit dat het contract met Gazprom zo spoedig mogelijk wordt opgezegd. Het voordeel hiervan is dat we een duidelijk standpunt innemen tegen de oorlog die Rusland voert tegen de Oekraïne. Door de winst die Gazprom maakt op het contract dat wij met hen hebben 'voeden wij mede de oorlogskas van Rusland'. Ook voldoen we door het contract op te zeggen aan de eis horende bij het vijfde sanctiepakket tegen Rusland.

Er zijn een aantal nadelen aan het opzeggen van het contract.

- a. Door het contract op te zeggen voeden we de 'oorlogskas' alleen maar meer
- b. Onmogelijkheid om geen Russisch gas af te nemen
- c. Extra kosten Berkelland
- d. Mogelijkheid om een nieuw contract af te sluiten?

Deze punten zullen we u nader toelichten.

a. Door het contract op te zeggen voeden we de 'oorlogskas' alleen maar meer

De belangrijkste reden is dat wij door het contract op te zeggen, Rusland de kans geven de 'oorlogskas' juist beter te voeden. Via een Europese aanbesteding in 2018 heeft het Collectief Stedendriehoek een zeer gunstig tarief voor de afname van gas bij Gazprom. De opslag op dit tarief, dat is dus de winst voor Gazprom, is ongeveer 5 procent.

Door ons contract op te zeggen, geven wij Gazprom de kans om het vrijgekomen gas opnieuw te verkopen. Echter, de gasprijzen op de gasbeurs ENDEX zijn sterk gestegen. Gazprom kan ons gas dus tegen een veel hogere prijs en met een veel hogere opslag verkopen. Indirect voeden wij dan de 'oorlogskas' van Rusland veel meer dan we dat nu doen.

Rekenvoorbeeld:

Berkelland koopt voor circa € 100.000,- gas per jaar in bij Gazprom. De opslag is 5%, hetgeen inhoudt dat Gazprom € 5.000,- winst maakt. De overige € 95.000,- is de kostprijs van het gas.

De huidige prijs op de ENDEX is momenteel 4-5 keer hoger. Gazprom kan het vrijgekomen gas dus voor minimaal € 400.000,- verkopen. Voor het oppompen van het gas zijn er geen extra kosten voor Gazprom. De winst voor de 'oorlogskas' is dan: € 400.000,- opbrengst minus € 95.000,- kostprijs = € 305.000,-

Daarnaast wordt er door het contract vroegtijdig te beëindigen contractbreuk gepleegd. Dit kan ertoe leiden dat we een afkoopsom moeten betalen aan Gazprom. Verschillende juristen hebben hier reeds artikelen over geschreven, maar de conclusies daarvan zijn niet eensluidend. De één geeft aan contractbreuk, dus een schadevergoeding. De ander stelt dat we zonder schadevergoeding onder de contracten uitkunnen, omdat we zaken doen met een bedrijf dat aan een oorlogvoerend land is gelieerd. Mocht de gemeente tot een schadevergoeding worden veroordeeld, dan is dit vaak ter hoogte van de misgelopen winst in de resterende periode van het contract.

b. Onmogelijkheid om geen Russisch gas af te nemen

Een ander nadeel is dat het voor Berkelland zo goed als onmogelijk is om geen Russisch gas in te kopen. In Nederland is een significant deel van het gas afkomstig uit Rusland. Gas wordt vanuit onder andere Rusland, Noorwegen en Engeland in de 'Nederlandse gasrotonde' gepompt. Hier ontstaat dan een samenvoeging van het gas, waardoor de herkomst niet meer te achterhalen is. Van daaruit wordt het verder door Nederland en Europa gedistribueerd. Zolang er niet op Europees niveau wordt besloten om de Russische gaskraan dicht te draaien, zullen wij altijd deels Russisch gas blijven gebruiken. Als de gemeente Berkelland bij een andere leverancier gas inkoopt is de kans reëel aanwezig dat wij nog steeds deels Russisch gas geleverd krijgen.

c. Extra kosten Berkelland

Berkelland neemt op dit moment voor circa € 100.000 gas af van Gazprom. De gasprijs is sterk gestegen. Als wij nu een nieuw contract af moeten sluiten, dan is de verwachting van Wattanders (adviseur van Collectief Stedendriehoek) dat onze inkoopprijs circa 4 tot 5 keer hoger ligt dan hetgeen wij nu betalen. De kosten voor de inkoop van gas stijgen voor onze gemeente dan met € 400.000 tot € 500.000.

d. Mogelijkheid om een nieuw contract af te sluiten?

Veel (Nederlandse) overheden willen het contract met Gazprom opzeggen. Dat houdt in dat zij allemaal hun gas elders moeten gaan inkopen. Op dit moment is er al een tekort aan gas, leveranciers zijn hierdoor terughoudend in het aannemen van nieuwe klanten. De vraag is dan of wij een nieuw contract kunnen afsluiten.

Contract met Gazprom uitdienen tot 31 december 2023

Het uitdienen van het contract tot 31-12-2023 kan leiden tot morele bezwaren. De benoemde nadelen bij het opzeggen van het contract met Gazprom gelden als voordelen voor het uitdienen van het contract.

Nieuwe contracten nodig vanaf 1 januari 2024

Voor de nieuwe energiecontracten zijn we in overleg gegaan met AGE en Twence. Van beide partijen is de gemeente Berkelland aandeelhouder. Als aandeelhouder hebben wij de mogelijkheid van het investeren bij AGE en Twence.

De keuze voor de levering van gas

Tijdens het verkennende gesprek met AGE kwam naar voren dat AGE bv op dit moment de aanbesteding voor gas aan het voorbereiden is. Wij hebben akkoord gegeven op deelname aan dit contract voor de verschillende Achterhoekse gemeenten. De levering van dit contract loopt vanaf juli 2022 tot eind 2025, met als optiejaren 2026-2028. Wij nemen als Berkelland deel, waarbij voor ons de levering zal starten vanaf 1 januari 2024.

Daarnaast zijn wij momenteel actief de mogelijkheden aan het onderzoeken om het contract met Gazprom eerder te kunnen beëindigen. Hiervoor zijn we in gesprek met AGE om eerder aan te kunnen sluiten, zodat we bij het beëindigen van het contract met Gazprom nog wel verzekerd zijn van levering van gas. Wij blijven ook met Stedendriehoek in gesprek om te zien waar zij nog mee komen.

AGE bv sluit in haar aanbesteding Gazprom uit

Eén van de uitvoeringseisen is:

'De Achterhoekse gemeenten hechten er waarde aan zaken te doen met een partij die er voor kiest gas te betrekken uit onomstreden bronnen. Met uw inschrijving verklaart u te voldoen aan de uitvoeringseis dat zoveel mogelijk wordt afgezien van levering uit Russische bronnen en er maximaal 15% uit Russische bronnen wordt ingekocht.'

Daarnaast is een vereiste om lid te zijn van de branchevereniging Energie Nederland, de belangenvereniging van energieproducenten en leveranciers in Nederland. Gazprom is het lidmaatschap ontnomen.

Twence kan ons op dit moment geen aanbod voor gas geven

Tijdens het verkennende gesprek met Twence kwam naar voren dat Twence vergaande afspraken heeft met drie Twentse gemeenten voor het leveren van Groengas. Als Berkelland kunnen we door voor het leveringsjaar 2024 (of eerder) niet meer bij aansluiten. We gaan wel verder verkennen wat de mogelijkheden zijn voor de jaren vanaf 2026.

Elektra

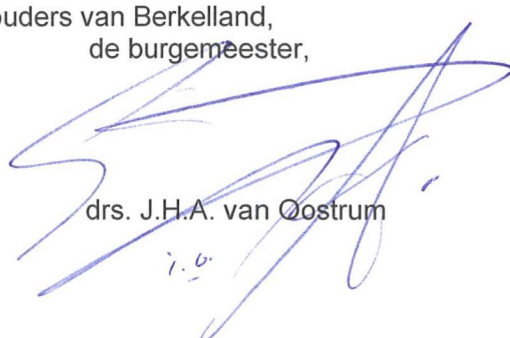
Voor het contract omtrent de levering van elektriciteit hebben en nemen we de tijd om zowel met AGE als met Twence te bekijken welke mogelijkheden er zijn. Hierover zullen we in een later stadium meer informatie geven.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
De secretaris, de burgemeester,



M.N.J. Broers



drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
- Archief